

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Stările în Rusia

O persoană, care a văzut cu ochii săi stările din Rusia, povestește următoarele:

În viața publică și de stat a Rusiei stăpânește desordinea și zăpăceala.

Elementele, inclinate mai mult sau mai puțin pentru a păcătuți, se grupează în sinul partidelor din stânga cea mai extremă; în circularele lor întemeiază întruniri «democratice» sau «sovieturi», care pun mâna pe întreprinderile industriale, și apoi declară simplu, că prin faptul acesta întreprinderea a trecut în «proprietatea statului». Sovietul, după aceasta, despoaie așezământul, jăfuește tot ce se poate jăfui, și membrii — dispar.

Nicăiri nu se poartă evidență despre organizările democratice, care se sporesc ca bureții după ploae caldă; ele n'au între sine nici o legătură. Activitatea unei astfel de organizări nu este prin nimic restrânsă, și se susține până atunci, până când iese la iveală o altă organizare democratică, a cărei concurență îi pune sfârșit.

În asemenea împrejurări, de sine înțeles, guvernul actual nu se razimă pe nici un fel de organizare democratică solidă sau pe oarecare pătură a locuitorilor. Conducătorii partidului bolșevician caută prin urmare să schimbe organele puterii executive cu multă istețime. În ministerele lor, sau cum li se zice: în așezămintele comisarilor poporului, se fac dese schimbări, cu atât mai vădit că acolo se comit multe furturi și defraudări.

Faptul că guvernul se poate susține, se explică din moleșirea și nepăsarea, în care au ajuns spiritele în urma războiului și a revoluției. Stă-

pănirea de acum, sub titlul de recivrare și statificare, poate să urmeze o lucrare sistematică de jăfuire. Găsește sprijin, în pornirea aceasta, la grupul mic, dar sprinten al oamenilor pătați, între cari se găsesc și talente adevărate, dar și mai mulți aventurieri, cari voesc să facă afaceri strălucite și carieră repede.

Guvernul bolșevikilor n'are program hotărât politic și economic. Nu poate fi vorbă de economie națională și de budget al statului. Cheltuielile de administrație ale statului cresc neîncetat, iar venitele scad mereu.

Publicul este copleșit de potopul banilor de hârtie. Și astfel banul se deprețiază. Plătirea dărilor se face așa, că numeroasele organizări democratice și sovieturi întocmesc contribuții împotriva cutărei clase a poporului; dar sumele încasate se strecoară, în mare parte, în buzunarele deosebiților democrați.

Anarhia pe teren financiar și economic, împreună cu anarhia vieții civile și politice, va sguduî domnia bolșevikilor: — ea nu va scăpa de peire.

Războiul universal și revoluția au adus cu sine probleme atât de grele, încât poporul rus și conducătorii săi n'au fost în stare de a le rezolvi.

Clasele culte, cari au fost sprijinite de revoluție, n'au avut program lămurit de lucrare și n'au fost capabile să conducă masele, care apoi, părăsite și înșelate, s'au grupat sub lozincile amăgitoare ale partidului din stânga extremă. Revoluția politică s'a înlocuit prin revoluția socială, cu desordinea și zăpăceala de astăzi.

Nou ministru comun de finanțe. Ziarele vieneze ne aduc știrea, despre numirea baronului Spitzmüller de ministru comun de finanțe.

Foaia oficială a publicat în 10 l. c. un prealabil decret către ministrul Burian, care este scutit de a mai conduce provizoriul la ministerul de finanțe. În al doilea decret al Majestății Sale se comunică numirea noului ministru, a baronului Spitzmüller.

Svonurile, cu raport la retragerea din post a ministrului de externe Burian, se desmint din partea cercurilor autorizate.

Situația în Grecia. Un ziar din Amsterdam descrie prin peana unui deputat grec situația adevărată a Greciei față de știrile lansate de puterile înțelegerii. Poporul grec se alipise cu fanatism de regele Constantin; deci nu-i mirare, că așteaptă reîntronizarea lui. Venizelos se ține la putere numai cu forța baionetelor străine. Parlamentul nu e legal, fiindcă au fost admiși ca deputați numai aderenții lui Venizelos. Acesta a pus sub acuză peste 20 episcopi, sub pretext că sânt credincioși ai regelui Constantin. Apoi a destituit o mulțime de membri ai curții de cassație, mulți judecători și 30 profesori universitari. Din armată acum pentru a treia oară depărtează elementele credincioase lui Constantin.

Factorii economici ai războiului

Cauzele războiului universal de astăzi se cercetează de obicei din puncte de vedere *politice* și *militare*.

Ziarul elvețian, Journal de Genève, dezvoltă ideea, că factorul principal care a produs războiul este situația *economică* a țărilor beligerante.

Journal de Genève constată, că raporturile de trai și dezvoltare ale deosebitelor state nu sânt aceleași.

Există țări, care au purtat în sine sâmburele acestui război. Aceste țări adevărate s'au dezvoltat prin industria lor, populația li s'a sporit neîncetat, iar materiile brute li-au scăzut.

S'au bucurat de o situație economică îndestulătoare: Anglia, Franța, America, Belgia și Portugalia.

Situația economică a lăsat mult de dorit în următoarele țări: Germania, Austro-Ungaria, statele balcanice, Italia, Rusia și Japonia.

Anglia, cu toate că își importează o mare parte a grâului, lânii și tot bumbacul din străinătate, se găsește în situația favorabilă de a-și procura ușor necesitățile acestea, aducându-le din întinsele sale colonii de peste mări, unde își poate ferici fără greutate sporul prea mare al supușilor săi.

În **Franța**, care în bună parte tot mai este și astăzi o țară agricolă, chestiunile de alimentare și procurarea materiilor brute nu formează o problemă îngrijitoare, căci numărul populației nu se prea ridică. Pe lângă aceasta, coloniile sale care socotind și Sahara sânt cu mult mai întinse decât întreaga Europă, îi asigură necesare rezerve atât în articole de alimentare, cât și în materii brute.

Și mai bine stau **americanii**. Statele Unite ar putea să fie îngrijite mai mult pentru numărul emigranților, decât al imigranților. Americanii, în urma populației rare, au la îndemână toate articolele economice trebuincioase.

Belgia, cu locuitorii săi numeroși (are de fiecare km patrat 254 de locuitori) se găsește în situație favorabilă, de când a dobândit Congo, care este de 82 ori mai mare decât toată Belgia.

Portugalia, poate fi mulțumită perfect cu soarta sa, căci este în mare parte stat agricol și are colonii de 23 ori mai întinse decât teritoriul său propriu. —

Cu totul alt fel se prezintă lucrul la țările pomenite mai în urmă:

Germania, suferă mari greutăți din cauza alimentării poporului său, care se înmulțește într-una: dela 1870 până astăzi numărul sufletelor este

POIȘOARA

Nădejile mele...

Neobosită minte zbuciumată
Își toarce firul gândurilor bune,
Când un zefir domol din soare apune
Își bate lin aripa parfumată.
În ploae dulce-a razelor solare
Sfiosul zvon al florilor de vară
Îmi picură avânt, să vă cânt tară,
Nădejdi curate și nemuritoare.

Din vremuri vechi v'am ridicat altarul
Cel mai cinstit din câte sânt în lume,
Și azi toată suflarea o poate spune,
Că am golit doar pentru voi paharul.
— Și dacă glasul vremii va mai cere,
Să mai suport dureri și alte chinuri,
Înveșmântându-mi dorurile 'n imnuri,
Voi suporta dar mândru și 'n tăcere.

Voi suporta, căci ce e mai cuminte,
Decât să te jertfești pentru credința
Ce-aduce odată falnic biruință,
Care au visat-o cei mai dinainte...

Să fii statornic și să nu te clatini,
Puterea clipei să nu te înfrângă,
Ca să te poată pune timpul lângă
Cei păstrători de lege și de datini.

Nădejdi curate și nemuritoare!
Voi sântefi suflet unei lumi cernite,
Mormânt firilor demult prihănite,
Iar mie idol vechi, raze de soare.
Eu știu că viața voastră e senină,
Și atunci — un glas ceresc îmi spune: mâne,
Când veți fi trup, altarele păgâne
S'or dărâma și va fi 'n veci lumină.

Ear eu atunci mă voi retrage 'n umbră
Și voi privi cum se ridică ceața,
Care-astăzi știm, nu face doară alta,
Decât își tot arată fața sumbră
Tuturora cari poartă jugul vieții.
Ei au fost azi apostolii credinței,
Pregătitorii demni ai biruinții,
Ei au fost vestiitorii dimineții.

Tăcut îi voi privi cum se desfată
La masa pregătită din vechime,
Pentru care murî-a o mulțime
De oameni buni cu fruntea 'ngrijorată.
Dar când îmi va fi glasul cu putere,

Intr'un mănunchi voi strânge pe cei harnici,
Și atunci vom fi și noi puțin mai darnici,
Căci le vom da tot lacrimi și durere.

Florin

Ce este un miliard?

În vremea marelui război se vorbește de miliarde, cum se vorbea odinioară de milioane, pentru cheltuielile de război. După datele economiștilor francezi, de pildă, Franța ar cheltui cel puțin un miliard de franci lunar pentru trebuințele apărării naționale. Dar ce este această cifră fantastică, un miliard? — iată o întrebare la care se poate răspunde cu oarecare precizări:

Un bloc de aur masiv, în valoare de un miliard, ar avea o greutate de 322.500 de kilograme, în cifră rotundă; volumul acestui bloc ar fi aproximativ de 17 metri cubi. Pentru transportarea acestei grămezi de aur ar fi nevoie de un tren de 24 de vagoane, a cărui lungime ar atinge 400 de metri; spre a o purta în spinare, ar fi nevoie de 6000 de hamali voinici.

Prefăcut în piese de câte 20 de franci

și aceste piese aliniate una după alta, acest aur ar forma o panglică în lungime de 1050 de kilometri.

Dacă aceste piese de 20 de franci ar fi puse una peste alta, ar atinge o înălțime de 33.000 de metri, adică de vr'o opt ori înălțimea vârfului Mont-Blanc, cel mai mare munte al Europei.

În sfârșit, din aurul ce reprezintă un miliard, s'ar putea face 22 de statue masive, de talia mijlocie a unui om.

Dacă am socoti ce ar reprezenta un miliard în argint, ar trebui să ne închipuim un bloc de 477 metri cubi, de o greutate de 5 milioane de kilograme. Un fir de un diametru de 4 milimetri topit, din acest argint, ar putea să împresoare întreg pământul la ecuator. Pentru transportarea acestui bloc, repartizat în bucăți de câte 20 de kilograme, ceea ce reprezintă 800 bucăți de câte 5 franci, ar trebui 250.000 de oameni; pentru ca să fie expediate pe calea ferată, ar fi nevoie de 1000 de vagoane de câte 5 tone, — adică un tren lung de șase kilometri!

Mulți ar crede poate că, în bancnote un miliard ar fi mai ușor de mântuit. Eroare! Un volum broșat, alcătuit din 1000 de bi-

aproape dublu. Avântul puternic industrial ar fi fost chemat să împedecă emigrarea și să deschidă piața lumii pe seama produselor industriale germane. Însă tocmai în urma acestei dezvoltări s'a ivit problema serioasă a procurării materiilor brute; de oarece Germania, cum se știe, își impoartă două din trei părți ale materiilor sale brute. De aceea îi face multă bătaie de cap atârănarea sa economică de piețele străine; iar starea aceasta foarte puțin s'a schimbat prin dobândirea târzie a proprietăților sale de peste mare.

Starea *Austro-Ungariei* a fost până acum multumitoare, căci în dubla monarhie Austria era centrul industrial, iar Ungaria centrul economic. Însă evoluția industrială a monarhiei a clătinat echilibrul, și Austria, în lipsa coloniilor, a fost silită să-și procure dela vecinii din orient trebuințele sale economice. Dela tratatul de București din 1913, situația economică a monarhiei s'a înrăutățit mult, în deosebi că Sârbia amenință cu o coaliție dușmană.

Tratatul bucureștean este izvorul nemulțumirilor în *statele balcanice*. Turcia a pierdut Macedonia, care însă n'a câștigat-o Bulgaria. Sârbia n'a primit ieșire la mare, iar pentru România rămâne o chestiune foarte gîngășă țarmul Mării negre.

În *Italia*, sporindu-se repede locuitorii, emigrarea a luat dimensiuni tot mai considerabile. Datele statistice ne spun, că numărul anual de emigranți italieni este mai mare, decât numărul nașterilor acestei țări. Industria Italiei atârână cu desăvârșire dela grația străinătății, căci Italia n'are decât puțin fier și puțină lână, iar cărbuni și bumbac nu are de loc.

Se crede, că un colos ca *Rusia*, bogată în comori naturale și săracă de locuitori, ar fi în stare să se susție din puterile proprii. Nu-i așa. Marea, de-o latură, este înghețată o jumătate de an; de altă parte, căile Mării negre nu sînt în posesiunea ei.

Japonia, ar avea motive să fie multumită cu soarta, și totuși este nemulțumită, fiindcă și-a propus să imiteze avântul industrial englez. De aceea are trebuință de China, unde află articolele economice și materiile brute, precum și terenul potrivit pentru înființarea de colonii japoneze. Așa se explică faptul, că Japonia s'a ferit să se amestece în războiul universal, ci cu încetul și în liniște dorește să pună mîna pe marea împărăție chineză.

Pe lângă războiul militar, mai există va să zică altul, care ar putea

să se continue în viitor: *războiul economic*. Cu acesta se ocupă tot mai des presa înțelegerii.

Nouă ordonanță de amnestie

Ziarul sibian *N. Reggeli Ujság* află, că guvernul are de gând să publice o nouă ordonanță de amnestie, de astă dată privitoare la români.

Cu acest prilej confracții dela ziarul numit tălcuesc hotărârea stăpînirii în următoarele cuvinte:

Este lucru vechi, că maghiarul uită curând, și că se poartă cavalește și cu dușmanul său. (Tocmai de aceea s'au susținut maghiarii în cursul veacurilor. Red.)

Guvernul mai dase odată un fel de ordonanță de amnestie, prin care s'a amînat pedepsirea păcătoșilor învinuiți cu scumpirea prețurilor și cu furnizări pentru armată: Poate se vor îndreptă acești bravi cetățeni, îngrășați pe socoteala publicului, acești oameni, cari aici acasă, ne pricinuesc mai multe necazuri și mizerii, decât ne fac la front dușmanii noștri declarați.

N'avem cauză de a trage la îndoeală, că hotărârea stăpînirii a izvorât cu bun gând; însă rezultatul așteptat n'a urmat: guvernul a fost silit a-și revoca ordonanța, iar în Septembrie are să se deschidă ușa temniței pe seama păcătoșilor. Sau să vorbim despre amnestia boemă?

Sentimentul omenesc cel mai uman, cel mai frumos, cel mai sfînt a purtat condeiul, cu care generosul nostru rege a semnat ordonanța aceasta, iar răsplata a fost o urâtă nerecunoștință. Domnul Kramarz și companionii săi, scăpînd de spînzurătoare, s'au grăbit îndată să-și continue munca ascunsă întreruptă.

Acum se pregătește, cum se afirmă, o nouă amnestie. De data aceasta, cum am amintit, ar fi vorba de români. Stăpînirea voește să grațieze pe toți acei români, cari în vremea invaziei etern dureroase s'au clătinat în credința lor. Foarte bine. Să fie guvernul ungar și mai departe cavalier. Să bage însă de seamă *să nu se păcălească!*

Așa crede ziarul maghiar sibian, că adevărat guvernul s'ar păcăli cu amnestia nouă.

Noi știm cu toate acestea, că prin indulgență ajungi mai departe, decât prin asprime exagerată.

Vorba țaranului român: Cu răbdarea treci marea; cu răul, nici pârăul.

lete de câte 1000 de franci, ar avea valoarea numai a unui milion, și ar avea o grosime de 11 centimetri; deci, pentru a alătura una mie de volume la fel, a căror valoare ar fi de un miliard, ar fi nevoie de o bibliotecă avînd zece rafturi suprapuse și fiecare de 11 metri lungime.

Biletul de 100 de franci e mai subțire decât cel de 1000; un volum broșat de o mie de astfel de bilete ar valora 100.000 de franci și ar avea o grosime de 10 centimetri. Dar ar fi nevoie de 10.000 de asemenea volume ca să reprezinte un miliard, — și puse alături, ele s'ar întinde pe un spațiu de un kilometru!

Cât costă o lovitură de tun

Numai cînd de gîndești, că din ceeace costă astăzi o singură lovitură de tun de un calibru mai mare, s'ar putea hrîni din belșug o familie timp de un an întreg, — înțelegi mai bine vorba, care spune că pentru a purta război trebuie bani, bani, și earăș bani.

Tunurile mai mici, e adevărat că nu cer cheltueală mai mare. Astfel, o lovitură

dintr'un tun de 7.6 cm., de câmp, costă numai 43 de mărci (datele sînt din isvor german); o lovitură dintr'un tun de 12 cm., costă 121 mărci; una dintr'un obuzier de 15 cm. 186 de mărci; ear dintr'un tun de acelaș calibru 260 de mărci.

Dar de-acî înainte, costul unei lovituri de tun crește enorm.

Dintr'un mortier de 30 cm., fiecare lovitură costă 1293 de mărci. Focul dintr'un tun de 30.5 cm. cere o cheltueală de 2168 de mărci. În sfîrșit, o lovitură dintr'un tun de 35.6 costă 5200 de mărci.

Aicea sînt socotite numai cheltuețile pentru proiectile; dar mai e de ținut în seamă uzarea tunului. Dintr'un tun de calibru mare nu se pot trage, cu siguranță de tir, mai mult de 80 de lovituri; după aceasta, tunul trebuie să se reintoarcă la turnătorie, căci altfel ochirea devine defectuoasă, și arma nu mai e de nici-o treabă.

Și mai mult costă torpilele întrebuințate în războiul maritim, și mai ales de submarine. O astfel de torpilă reprezintă o valoare de 10.000 de mărci, și mai bine. Numai încărcătura unei torpile costă 5380 de mărci.

Contele Burian despre pace

Ziaști germani în Viena și Budapesta. — Ministrul de externe între ziaști. — Vorbire despre chestiuni actuale.

Reprezentanții presei din Austria și Ungaria vizitaseră anul trecut Berlinul și frontul german, unde s'au împărțit de o călduroasă primire.

Concordia, societatea din Viena a ziaștilor, a invitat pe confracții din Germania să vie și dînsii în Austro-Ungaria.

Urmînd invitații, ziaștii din Germania au sosit în 9 Septembrie la Viena, și astăzi au să sosească și la Budapesta.

În cinstea oaspeților, societatea *Concordia* a dat, în aceeaș zi, un banchet, al cărui moment de importanță este apariția în mijlocul ziaștilor a ministrului de externe, a contelei *Burian*, și cuvîntarea sa rostită la această ocazie.

Curcile gazetare aprepiază după cuviință faptul rar, că unul dintre bărbaii de stat conducători își desfășoară gîndurile despre chestiuni actuale în fața unui auditor alcătuit din ziaști. Se dovedește rolul de frunte al presei în lucrarea pornită pentru înfăptuirea păcii.

Ministrul de externe Burian, după ce a salutat, în numele guvernului comun, pe reprezentanții presei germane, a zis că alianța între monarhie și Germania nu este numai document scris pe hîrtie, ale cărui condiții se împlinesc exact, ci *alianța aceasta a devenit parte constitutivă organică a vieții noastre politice externe*. «Noi întocmai ca Germania, purtăm războiul de apărare, fără frică și fără îngămfare; dar respingem dela noi orice răspundere pentru îndelungirea lui.» Vorbirea ministrului se termină cu un apel: Adversarii noștri n'au decât să ne dea prilej, ca prin liniștite cuvinte și răspunsuri să pertratăm și să cumpănim toate lucrurile, care astăzi despart părțile purtătoare de război, și atunci poate în curînd nu va mai fi trebuință de nici un fel de luptă, pentru că părțile aflătoare în război să se apropie una de alta.

După ministrul de externe, a vorbit ambasadorul german, contele *Wedel*, care și-a exprimat dorința, ca activitatea diplomației și a presei, în deplină armonie, să contribuie a promova și a perfecționa prietenia de mult probată dintre Austro-Ungaria și imperiul german.

Știrile războiului

Trupele germane, pe frontul apusean, și-au ocupat pretutindeni nouăle lor poziții. Mișcările de retragere prin aceasta s'au terminat.

Acum ar trebui să se hotărască, oare înțelegerea mai poate sau nu să-și continue ofensiva și împotriva pozițiilor solid zidite ale germanilor.

Curcile militare din Franța, — după știrea dela 9 l. c. a agenței *Reuter*, — sînt de părere că după o pauză scurtă de două sau trei zile va porni atacul general în contra liniei *Hindenburg*; — altă știre, tot franceză spune însă, că luptele mari hotărătoare se vor da abea la primăvară.

Agența *Reuter* anunță în 12 l. c.: Frontul siberian se întinde pe o lățime de 4 mii de kilometri. Trupele ceho-slave au reușit să spargă frontul și să risipească dușmanul. Trupele bolșevikilor, zice *Reuter*, vor fi acum silit să depună armele, și astfel înțelegerea a ridicat earăș frontul *răsăritean*, a cărui importanță politică și economică este de neprețuit.

Dacă bolșevicii cad dela putere, înțelegerea va trebui să aleagă între forma republicană sau monarhică a Rusiei.

Despăgubiri pe seama Germaniei

Ziarul din Berlin *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* din 7 l. c. a publicat textul tratatelor germano-rusești semnate în 27 August. Interesante sînt hotărârile ce privesc chestiunea financiară între cele două țări. Articolul 2 zice adevărat următoarele:

Rusia va plăti Germaniei o sumă de șase miliarde mărci, ca desdaunare pentru germanii păgubiți prin măsurile luate de ruși, pe lângă luarea în seamă a contrapretensiunilor rusești corăspunzătoare.

Din aceste șase miliarde are să se plătească: un miliard și jumătate mărci în aur, o jumătate de miliard în bancnote (ruble), un miliard în mărfuri, iar restul prin titluri de împrumut de stat luat în Germania.

Plătirea banilor se face în 5 rate, începînd cu 10 Septembrie 1918; se continuă în 30 Septembrie, 31 Octombrie, 30 Noembrie și 31 Decembrie 1918.

Mărfurile, în valoare de câte 50 milioane mărci, au să se predea până în 15 Noembrie și 31 Decembrie 1918; în valoare de câte 150 milioane mărci până la 31 Martie, 30 Iunie 30 Sept. și 31 Dec. 1919; în valoare de 300 milioane mărci până în 31 Martie 1920.

Contractele de întregire, ale tratatului de pace dela Brest-Litovsk, mai cuprînd, după numitul ziar berlinez, următoarele:

După statorirea frontierei răsăritene, a Estoniei și Livoniei, Germania are să evacueze îndată teritoriul ocupat de dînsa la ostul acestei frontiere. Germania va ieși din teritoriul cuprins de dînsa la răsărit de Berezina, conform plătirilor în numerar din contractul încheiat germano-rus, încă mai înainte de a se face pace generală.

Vasele de război, sechestrate de puterea militară germană, rămîn sub control german până la încheierea păcii generale.

Ajutați pe reîntorșii din captivitate

— Apel către toți cărturarii de bine —

Multe jertfe ni-a cerut războiul și ne va mai cere.

Pe lângă contribuția de sînge, ce am dat-o prin părinții, frații, feciorii și nepoții noștri, am dat și alte jertfe ce ni s'au cerut.

Apeluri și colecte, toate și-au avut rezultatul, și am mîngăiat pe ostașii noștri năcăjiți.

Dar de cei mulți la număr, cari s'au aflat și mai sînt în captivitate, n'a fost nimeni cine să-i mîngăie și să-i întărească în virtuțile creștinești. Ei au pribegit de parte de căminul lor, de cei cu mai mare durere pentru suferințele lor, purtate fără a se plînge.

Acum cînd ei se întorc din prinsoare, — până își vor revedea pe cei mai scumpi ai lor, — au să steie în carantină trebuincioasă. În acest timp vin și cer cu sete ziare și cărți de citit, zicînd:

«Dă-ne, părinte, că de 2-3-4 ani nu am citit și n'am auzit vorbă românească!»

Precum în alte rînduri am îndrăsnit a apela la sprijinul intelectualilor noștri, așa și acum rugămîntea mea o adresez tuturor acelora, cari deși nu au gustat din amarul străinătății, totuș știu aprepia durerea ce au avut-o acești fii ai neamului.

Îndrăsnesc din nou a bate la ușile administrațiilor ziarelor noastre să binevoiască a trimite din ziare câte 2-3 exemplare și cărți de citit potrivite.

Székeljudvarhely, la 5 Septembrie 1918.

Andrei Moldovanu, preot militar.

K. u. K. Heimkehrlerger ...

Dela școalele noastre medii din Brassó (Brașov)

Înștiințare pe anul 1918—1919

Anul școlar 1918—19 se începe în 1 Septembrie st. vechi 1918, adică în 14 Septembrie st. nou. Părinții cari doresc să-și dea copiii la aceste școale, sînt poțiti a se prezenta cu fiii lor la cancelaria direcțiunii școlare în zilele de 1, 3 și 4 Septembrie vechi, adică în 14, 16 și 17 Septembrie st. nou pentru înscriere.

Școlari cari se înscriu pentru prima dată la școalele noastre medii, vor aduce *testimoniu școlar, certificat de naștere și certificat de revaccinare. Testimoniu școlar de pe clasa precedentă au să-l prezinte toți școlarii, cari vin a se înscrie, așadar și școlarii cari au absolvit clasa precedentă la școalele noastre.*

Din 31 August și până în 3 Septembrie vechi dela 8—12 ore a. m. se vor ține examenele de corigență. Ceice s'ar prezentă mai târziu, au să dea petiție la direcțiune, dovedind cu atestat valabil cauza întârzierii.

Examenele *private* (particulare) se vor ține în zilele de 11—13 Septembrie vechi, avînd școlarii privațiți să se prezinte până cel mult în 11 Septembrie st. vechi, în cancelaria direcțiunii școlare și să plătească taxele școlare și de examen.

Notă. — Școlarii cari vin dela un institut, unde în gimnazul superior nu au învățat limba grecească, vor avea să dea un examen de primire în limba grecească.

Suma didactului și a tuturor taxelor școlare în gimnazul inferior și școala reală este de 80 coroane pe an, iar în gimnazul superior (cl. V.—VIII) de 157 coroane pe an. — Școlarii cari se înscriu pentru întâlădată la una dintre școalele noastre centrale gr. or. române de aici, plătesc (în gimn. sau reale) încă o taxă de primire de K. 10, — odată pentru totdeauna peste suma mai sus arătată.

Școlarii neromâni plătesc didactul și taxele dublu.

Didactul se poate plăti în 3 rate, după dispozițiile stabilite în normativul Eforiei școlare.

Școlarii, cari vor să fie scutiți de didactul, trebuie să-și înainteze petițiunile până în 30 Septembrie stil. vechi: la cancelaria Eforiei școlare.

1. Indreptățiți a petiționa, sânt acei școlari săraci, cari au moralitatea bună și nota generală din studii foarte bine sau bine. Cu nota *suficient* pot să fie scutiți numai acei elevi, cari sânt de aici din loc și cercetează clasa I și II gimnaz. sau reală.

2. La petițiune se aceluie *atestatul de paupertate* dat de oficiul comunal, dar vizat de parohul local.

2. Toți petenții au să aceluie și testimoniul ultim de clasă.

Scutiri se acordă numai la didactul (40 K. în clasele infer. și 100 K. în clasele superioare) — celelalte taxe școlare trebuie plătite de toți școlarii la înscriere.

Notă. Atragem atențiunea părinților, să nu cumpere cărți școlare zdrențuite, soioase și defectuoase, căci acelea se vor confiscă de profesorii de clasă.

Directiunea.

Pentru orfelinat

Au mai contribuit:

1. «Murășana», institut de credit în Reghinul săsesc . . . K. 600—
2. Comuna bisericească din Poiana Sibiului, rata a III-a . . . „ 100—
3. «Mărgineana», institut de credit . . . „ 200—
4. «Mielul», inst. de cred. „ 200—
5. Reuniunea de înmormântare din Poiana . . . „ 100—
6. Const. Radu, cassar de bancă . . . „ 20—
7. Aron Șeulea . . . „ 10—
8. R. Vraciu, învăț. „ 10—
9. Ilie Georgescu, învăț. „ 10—
10. N. Ghișe, econom. „ 10—
11. I. Ghișe, econom. „ 4—
12. Comuna bisericească Bator (Biharia) . . . „ 125—
13. Prof. Victor Păcală . . . „ 50—

Total K 1439—

Cassa Arhidiecezană.

Știrile zilei

Cătră abonați. Rugăm onorații abonați ai ziarului *Telegraful Român* să achite cât mai curând restul de abonament pe anul 1918, pentru ca în trimiterea ziarului să nu se facă întrerupere. *Administrația.*

Concedierea soldaților de 49 și 50 ani. Pentru a se accelera procedura privitoare la concedierea soldaților născuți în anii 1868 și 1869, ministrul de honvezi a ordonat, ca listele să se trimită organelor administrative și în afara de serie. Acestea vor avea îndatorirea să accelereze, pe cât se poate, concedierea soldaților de 49 și 50 ani.

Impotriva răspânditorilor de vești mincinoase. Ministrul de interne cere dela municipiile țării să supravegheze strict pe cei ce răspândesc știri mincinoase. Ca înțelegere a dispozițiilor de până acum, vor fi pedepsiți cu amendă până la 200 coroane toți aceia, cari răspândesc vești într-o descurajă poporul și a-i clătina puterea de rezistență și credința în dobândirea unei păci cinstite. Vor fi considerate de transgresiune și veștile mincinoase și nefavorabile privitoare la situația noastră economică.

Convocare. Adunarea generală ordinară a Reuniunii femeilor române din Abrud, Abrud-sat și jur, este convocată pe 8/21 Septembrie a. c. după amiază la orele 3, în localul școlii elementare de fete din Abrud.

Obiectele adunării sânt:

Raportul comitetului, pertractarea rațiociniului pe anul școlar 1917/18; stabilirea bugetului pe anul școlar 1918/19; înscrierea membrilor noi.

Pentru comitetul Reuniunii:

Abrud (Abrudbánya), 22 August (4 Septembrie) 1918.

Sabina Dr. Borza, *Ioșif Gomboș*,
prezidentă, secretar.

Această Reuniune susține în Abrud o școală elementară de fete, ce stă sub patronatul Arhiepiscopului și Mitropolitului bisericii noastre ortodoxe române. Școala are 2 puteri didactice și e susținută și în aceste zile grele din partea harnice Reuniuni, fără a reflecta la ajutorul de stat. Indemnăm pe toți amicii și sprijinitorii culturii femeii române, să participe la adunarea convocată.

† **Moarte de erou.** Primum următorul anunț funebrel:

Cu inimă frântă și cu adâncă durere anunțăm trecerea la cele eterne a iubitului și neuitatului nostru frate, nepot și văr **Dr. Victor Gael**, avocat, căpitan la Reg. 32 de honvezi, decorat cu medalia clasa III cu insignii de război, Signum laudis și crucea Carol, repausat după o boală grea în 9 August 1918, în urma încordărilor supraomenești și a unui serviciu de front neîntrerupt de 4 ani, suportat între cele mai grele împrejurări în Sârbia și Albania. Osăminte scumpului defunct s'au așezat spre veșnică odihnă în 11 August 1918 în cimiterul militar din Brod—Sava. Parasusul pentru sufletul neuitatului se va celebra luni, în 9 Septembrie 1918, în biserica română gr.-cat. din Bistrița la 8 ore dimineața. Dormi în pace suflet brav și bun, fie-ți țarina ușoară și jertfele respătite!

Bistrița, în 7 Septembrie 1918.

Jalnica familie.

Superarbitrarea celor în serviciu militar. E cunoscut că conducerea armatei a ordonat superarbitrarea bărbatilor aflați în serviciu militar. Ministrul de honvezi a dat cu privire la superarbitrare următoarea ordonanță: Vor fi superarbitrate următoarele 4 grupe de soldați:

La grupa primă se împart soldații glotași, cari au fost declarați ca glotași neapți de arme, dar au fost chemați la serviciul militar fără armă.

La grupa a doua aparțin aceia, cari au fost clasificați de glotași în serviciu fără armă, dar aparținători la soldație.

De grupa a treia se țin aceia, cari au fost chemați sub drapel la serviciu personal și bărbatilor obligați la miliție, cari în temeiul §-ului 6 din legea militară cu ocaziunea cercetării glotașilor au fost aflați neapți pentru arme, precum și bărbatilor neobligați la miliție, dar datori să facă servicii personale. Aici aparțin cei de 17 ani și acele persoane între 18 și 50 de ani, care cu ocaziunea vizitei sau a superarbitrării au fost declarați neapți pentru orice serviciu de glotaș sau au fost propuși a fi scoși din evidență. Cei dintre 18 și 50 ani amintiți aici, se țin de grupa aceasta până când la o revizie ulterioară de gloate au fost aflați de apți pentru arme.

De grupa a patra se țin aceia, cari stau în serviciu de glotași, însă sânt aplicați în activitate (honvezi, soldați din armată comună, din marina de război, și din gloate obligați la serviciu militar) cu excepția celor din grupa primă și a doua. De grupa a patra se țin și cei dispensați.

Cei aparținători la honvezi vor fi superarbitrați de o comisie mixtă, iar comanda de honvezi va aduce hotărârea. Cei dela armata comună și dela formațiunile de gloate aparținătoare aceleia vor fi superarbitrați de o comisie mixtă, ear hotărârea o aduce comanda militară imp. regală.

Scrisori recomandate în România. În părțile României ocupate se pot trimite scrisori și corespondențe recomandate, deocamdată în următoarele locuri: București, Alexandria, Calafat, Călăraș, Câmpina, Câmpulung, Caracal, Craiova, Corabia, Curtea de Argeș, Drăgășani, Giurgiu, Oltenița, Pitești, Ploiești, Râmnicul-Vâlcea, Roșiori de Vede, Slatina, Târgoviște, Târgu-Jiu, Turnu-Măgurele, Turnu-Severin, Urziceni, Vălenii-de-munte și Zimnicea.

† **Preotul Iustinian Iacob**, ales și înțarit paroh pentru parohia din Cigmău, tractul Geoagiului, după ce la 15/28 Aug. a. c. a fost hirotonit întru diacon, iar la 18/31 Aug. a. c. întru presbiter și duhovnic, a răposat în etate de 29 de ani în spitalul din Sibiu, Vineri în 24 August (6 Sept.), iar Duminecă în 26 Aug. (8 Sept.) a fost înmormântat în Cimiterul central de aici.

Actul înmormântării s'a săvârșit prin protoiereii Mateiu Voileanu și Dr. Ioan Ștroia preotul Ioan B. Boiu și diaconul Dr. Octavian Costea. Răspunsurile funebre le-a dat un cor compus din clerici ai seminarului «Andreian». Odihnească în pace!

Cultul personal. Ziarele budapestane au sărbătorit în lungi articole activitatea profesorului universitar dela facultatea filozofică, și a istoricului literar Zsolt Beöthy, care a împlinit acum vârsta de 70 de ani.

Sărbătoritul, una dintre personalitățile marcante ale vieții publice din țară, a mulțumit pentru călduroasele cuvinte de laudă ce i s'au adus cu acest prilej, — dar adaugă că astăzi trăim timpuri, când *orice merit*, fie cât de mare, trebuie judecat numai din punctul de vedere al *datoriei*. «Aceasta gândire, — scrie Beöthy, — trebuie să ne preocupe, și să înlăturăm orice cult personal.»

† **Demetriu Căteanu**, parohul Săcătății și protopopul în penzie al districtului Ci-chindeal, asesor consistorial, membru pe viață al «Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român» și membru al diferitelor instituțiuni de binefaceri, a adormit în Domnul Marți în 10 Septembrie n. 1918, la 5 ore a. m., în etate de 90 ani și 53 ani ai preoției, împărțit cu sf. Taine. Osăminte defunctului s'au așezat spre odihnă veșnică Mercuri, în 11 Septembrie, la 3 ore d. a., în cimiterul bisericii gr.-or. române din Slănnic. Odihnească în pace!

Deținerea patriarhului din Moscova. O ordonanță din 4 Septembrie a guvernului bolșevician dispune, ca toți revoluționarii partidului din dreapta să fie deținuți, cu scopul ca în caz de răscăală să fie omorâți. Tot așa se va proceda și față de mai mulți foști ofițeri și față de unii membri ai partidelor burgheze. În Moscova, între alții, a fost deținut patriarhul, despre care s'a constatat că e părtaș al conjurației engleze. În Petersburg a fost deținută familia lui Kerenski.

Lângă 2 fete orfane se caută o domnișoară română inteligentă, care știe cântă la pian. Informații la Administrația ziarului *Telegraful Român*.

La fondul de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe sama meseriașilor sibiieni, au binevoit a dăruî **Dr. George Popa, jude r. de tablă (Oradea-mare) 10 cor.; **Marcu Jantea**, preot militar, 5 cor.; **Adam Basarab**, paroh (Romos), 2 cor.; **Vasile Petrașcu**, funcț. la «Ardeleana» (Orăștie), 20 bani, **Filimon Delorean**, măestru cismar (Reciu), **Ion Dan**, paroh (Șard), **Ion Balu**, sodal cismar, câte cor. 2-50, **Irimie Panga**, învățcel mäsar, 1 cor. și **Victor Dărămuș**, sodal mehanic, 2 cor. Pentru jertfa adusă pe altarul clasei noastre de mijloc, aduce sincere mulțumite: **Vic. Tordășianu**, prezidentul «Reuniunii sodalilor români din Sibiu».**

Regularea prețului ghetelor. O ordonanță mai nouă a ministrului de comerț regulează earăș prețul ghetelor cu considerare, că în cursul timpului s'au urcat cu 25 la sută prețurile lucrătorilor și s'a scumpit și prețul pielei și al talpei. Cu toate acestea ghetele de fabrică abia cu 6—7 coroane vor fi mai scumpe. În Austria prețul maximal e mai scump cu 20—25 % ca la noi. Așa bunăoară, o păreche de ghetă de box la noi va costa 83-5 coroane, prețul în Austria este de 100—120 cor.

Ghetele comandate vor fi însă cu ceva mai scumpe. Ghetele de calitate primă pentru domni vor costa de păreche 165—210 coroane, dacă sânt cusute; iar dacă sânt cuite 145—180 cor.

Taxa reparaturilor se urcă. Pentru tălpiure se va plăti cu 3—6 coroane mai mult, după împrejurările locale.

Mersul trenurilor. Sosesc, în gara din Sibiu, dela:

Nocrih	la 6:43 i. d. a.
Ciznădie	7—
Vinț	7:41
Copșa	3:07 d. a.
Ciznădie	3:44
Făgăraș	4:34
Turnu roșu	6:04
Ocna (dela băi)	8:09
Copșa	10:05 noaptea.

Pleacă, spre:

Ciznădie	5:21 i. d. a.
Copșa	6:20
Turnu roșu	10:50
Făgăraș	10:13
Copșa	1:31 d. a.
Ciznădie	1:57
Ocna (la băi)	4:02
Nocrih	4:06
Vinț	6:10

Ortografie fonetică în Rusia. La Moscova s'au întrunit în congres învățătorii de astăzi ai Rusiei. S'a hotărât să se ceară dela soviet, ca institutule pedagogice (școalele normale) să aibă cursuri de *cinci ani*, cu mai multe obiecte practice. Se introduce reformă și în ortografie, care se va deosebi foarte mult de felul de scriere de

până acum. Noua ortografie rusească se întemeiază pe sistemul fonetică.

Traducerea Bibliei în Ucraina. Ziarele din Kiev aduc știrea, că în ministerul de culte ucrainean s'a compus un comitet de învățați cu scopul să traducă Biblia în limba ucraineană din limba veche slavă. Comitetul are să pregătească și o ediție critică a cărților bisericești în limba ucraineană, să studieze și editeze poezia veche istorică-religioasă, studiind arhitectura și muzica bisericească.

Teatru cinematograf. Apollo, Strada Schewis. Directoară: D-na Emil Tóth.

Sâmbătă și Duminecă, în 14 și 15 Septembrie: *Beția vieții*, dramă, cu Vanda Treumann.

Luni: *Bergengofia*, dramă.

La fiecare din reprezentații se dau frumoase suplimente de vederi în natură și scene umoristice.

Inceputul la: 7 și 9 ore seara.

Dela Fundațiunea pentru ajutorarea ziariștilor români din Ungaria

Membrii epitropiei fundațiunii pentru ajutorarea ziariștilor români din Ungaria au trimis oamenilor de bine următorul *apel*, care vorbește respicat și n'are trebuință de explicări, ci de-a fi urmat:

Mult stimat domnule,

Epitropia «Fundațiunii pentru ajutorarea ziariștilor români din Ungaria», în ședința sa din 14 August a. c., a luat cu vie mulțumită act de sporul considerabil, pe care l-a realizat fundațiunea noastră, în scurt timp, prin diferitele donațiuni generoase ale mecenatilor noștri în deobște cunoscuți, precum și prin contribuțiile ocazionale mai mărunte ale publicului nostru.

Dar a observat în același timp, că din listele donatorilor lipsește numele multor oameni de bine și români doritori de lumină, despre cari putem presupune, că ar fi contribuit și până acum cu sume frumoase la sporirea fundațiunii, dacă li s'ar fi adresat direct apel din partea Epitropiei noastre.

Această împrejurare a îndemnat subsemnata Epitropie a face astădată apel în deosebi la spiritul de jertfă și dărnicia acestora, pe cari împrejurările anilor din urmă i-au favorizat în mare măsură, încât au fost în stare să obțină rezultate materiale neobișnuite mai înainte, cum știm că au reușit a face câțiva dintre economii, comercianții și industriașii fruntași ai noștri prin deștoinicia, prevederea, stăruința și râvna lor deosebită.

Pe toți aceștia îi rugăm acum, să nu întârzie a se înscrie printre generoșii fundatori și donatori ai acestui așezământ umanitar, care urmărește cu toată insistența ținta nobilă de a creă ziariștilor noștri din viitor o situație mai suportabilă, decât aceea sub a cărei povară au sucombat în trecut mulți dintre cei mai talentați purtători ai condeiului.

Despre ceice vor dăruî sume mai considerabile, Epitropia va purta evidență specială și la timp oportun va tipări un *album*, prin care se va eterniza numele și vrednicia titlor marinoșii ai fundațiunii noastre.

Ne luăm deci voie a Te rugă și pe M. St. D-Ta, ca din prisosul, pe care Ți l-a dăruit bunul Dumnezeu să Te înduri a jertfi o părticică și pentru Fundațiunea ziariștilor noștri, bine știind că «*cine ce dă, lui își dă*».

Anticipând mulțumita noastră cordială pentru darul, pe care vei binevoi a-l face și pe care Te rugăm a-l asemna prin cecul poștal alăturat, sau a-l trimite pe adresa secretarului nostru în Sibiu (Nagyszeben), semnăm:

Sibiu, la 3 Septembrie 1918.

Cu stimă deosebită: Membrii Epitropiei: **Dr. I. Lupaș**, v.-prezident, **I. I. Lăpădatu**, secretar, **V. Goldiș**, **Alex. Clura**.

Aviz

On. domni preoți, cari încă nu și-au retrimis chitanțele pentru solvirea congruei și cvincvenalului, au să le expedizeze neîntârziat; căci altfel încheindu-se socotelile, nu vor primi congrua, decât numai în semestrul I al anului viitor.

Cassa arhidiecezană.

Nr. 394/1918.

(223) 1—3

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățăto-rești la școalele conf. ort. române din comunele mai jos însemnate se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. **Apoldul sup.** Salar 1200 cor. dela epitropia parohială, cvartir în edificiul școlar, grădină în natură și 1 stânjin lemne de foc.

2. **Mercurea.** Salar 1200 cor. din cassa bisericii, relut legal de cvartir și grădină.

3. **Red.** Salar 1200 cor. din cassa bisericii, cvartir în natură, eventual relutul legal și relut pentru grădină.

Învățătorii aleși vor fi îndatorați a instrui pe elevi în cântările bisericești, a-i conduce în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei. Cei zeloși vor primi și remunerație.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi să-și înainteze petițiile instruite cu toate documentele, de lipsă oficiului protopopesc subsemnat, în termenul sus indicat. În interesul lor este, dacă se vor prezenta înainte de alegere la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Mercurea, 7 August 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. în conțelegere cu organele parohiale.

Avr. S. Pecurariu,
protopop.

Nr. 556/1918.

(226) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei Corna (cl. III.) protopresbiteratul Abrudului, cu convocare la ordinul ven. Consistor din 7 August a. c. Nr. 8028 Bis., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotației dela stat.

Cereri de concurs se vor înainta la subsemnatul oficiu, în termenul arătat mai sus, și pe lângă observarea dispozițiilor reglementare, concurenții se vor prezenta în vreo Duminică sau sărbătoare la biserică, spre a cânta și predica, eventual a celebra.

Abrud, 13 August 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al Abrudului.

Petru Popoviciu,
protopop.

Nr. 178/1918.

(227) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa II Burjuc, în tractul Iliei, devenită vacantă prin moartea parohului Ioan Iar, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul deschis, având a se prezenta pe lângă încunoștințarea subsemnatului în vreo Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual celebra.

Ilia-murășană, la 21 August 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Ilia în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre,
protopop adm.

În cvartir și mâncare

Învățătorul, care locuiește la Nrele 3-4 ale Terezianului, primește, în cvartir și mâncare, **doi școlari români**, dându-le și ajutor la învățat.

(229)

1—2

De vânzare

Mobiliatură completă pentru dormitor, cu totul nouă, se află de vânzare în Sibiu, Hermannsplatz 3.

Nr. 450/918

(219) 2—3

Concurs repetit

Pentru ocuparea posturilor învățăto-rești dela școalele conf. gr. or. române din comunele mai jos înscrise, tractul Mercurei, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. **Apoldul inf.** 2 posturi, salar conform art. de lege XVI din 1913 din cassa bisericii și eventual adaus de scumpete pe timpul războiului.

2. **Păuca,** salar 1000 cor. din lada bisericii, cvartir în natură, lemne de foc și eventual ajutor dela stat.

3. **Tau,** salar 1000 cor. dela epitropia parohială, locuință în edificiul școlar și grădină.

Cereri să se înainteze în termenul sus indicat la subsemnatul oficiu protopresbiterial.

Aleși vor fi obligați a cânta cu elevii de școală la sfânta liturgie în toate Duminicile și sărbătorile de peste an.

Mercurea, 18 August 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. român al tractului Mercurea, în conțelegere cu comitetul parohial.

Avr. S. Pecurariu,
protopop

Nr. 565/1918

(220) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de învățător la școala din Zlatna, protopresbiteratul Abrudului, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar fundamental dela comuna bisericească 1200 coroane anual.

2. Relut de cvartir 300 coroane și

3. Relut de grădină 20 coroane.

Învățătorul ales e obligat a cerceta biserică cu elevii și a cânta ca ei răspunsurile liturgice.

În caz că nu s'ar prezenta ca concurent candidat diplomat, sau cleric cu examen de calificare, postul poate fi ocupat și de o învățătoare.

Doritorii de a ocupa acest post își vor trimite cererile, instruite cu documentele normate în lege, la subsemnatul oficiu în termenul deschis și se vor prezenta în vreo Duminică și sărbătoare la biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Abrud, 16 August 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al Abrudului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu,
protopop.

Nr. 350/918 protop.

(218) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de învățător devenit vacant la școala din Alămor, prin decedarea fostului învățător Nicolae Lupu, prin aceasta se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1000 cor. dela comuna bisericească, din repartitia școlară, iar restul până la suma stabilită în art. de lege XVI din 1913 se va cere dela stat pe baza documentelor nou alesului învățător. La caz că rugarea ce se va înainta pentru obținerea întregirii de salar din vistieria statului, va fi rezolvată negativ, comuna bisericească nu își poate asuma nici o răspundere în această privință.

Cei doritori a ocupa acest post să-și înainteze petițiile provăzute cu toate documentele de lipsă în sensul Regulamentului școlar, la oficiul protopresbiterial ort. rom. din Săliște și să se prezente în vreo Duminică sau sărbătoare la Alămor spre a face cunoștință cu poporul.

Alămor, din ședința comitetului parohial, ținută la 5 August 1918.

Simion Alămoreanu, **Nicolae Vasii,**
președinte. notar.

Văzut:

Dr. Ioan Lupas,
protopop.

Nr. 558/1918

(221) 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea postului de învățător la școala din comuna Cărpiniș, protopresbiteratul Abrud, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar anual dela biserică 1000 coroane, restul din ajutorul de stat, conform ordinului ministerial din 12 Noemvrie 1914. Nr. 84998.

2. Cvartir și grădină în natură.

3. Conducătorii de cor sânt preferiți și vor primi și remunerație specială.

Concurenții au să-și înainteze cererile, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatul oficiu în termenul deschis și să se prezinte în vreo Duminică sau sărbătoare la biserică, spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Abrud, 14 August 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu,
protopop.

(222) 2—3

Concurs

Pentru întregirea a două posturi de învățători la școala confesională gr. ort. română din Poiana (Polyán) comitatul Szeben, tractul Mercurea (Szerdahely) se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post, sânt:

1. Salar fundamental din Cassa bisericii 1200 cor.

2. Relut de cvartir în suma de 240 cor.

3. Relut de grădină câte 20 cor.

Noi aleși vor avea se cânte cu elevii de școală în Dumineci și sărbători la sfânta biserică cântările liturgice.

Cereri de concurs provăzute cu documentele cerute, sânt a se înainta oficiului protopresbiterial al Mercurei (Szerdahely).

Poiana, în 18/31 August 1918.

Din ședința Comitetului parohial gr. ort. român ținută în 6/19 August 1918.

Nicolae Dobrota,
paroh. preș. comit.

Ilie Georgescu
notar al comit. par.

Nr. 451/918. Văzut:

Avr. S. Pecurariu,
protopop.

Arândare de pășunat

Duminică în 22 Septemvrie 1918 după amiază la 3 ore se dă în arândă prin licitațiune publică locul de pășunat pe întindere de 680 jugăre, al Bisericii evanghelice din Szászújfalú, lângă Nagyszeben, și anume pe timpul dela începutul lui Noemvrie 1918 până la 1 Martie 1919 ca **pășunat de eamnă**. Arândă se plătește îndată în bani gata.

(225) 1—1 Presbiterul evanghelic.

A apărut și se află de vânzare la Librăria

: Arhidiecezană din Nagyszeben—Sibiu :

Tipicul bisericii ortodoxe

intocmit pentru trebuințele preoților ro-

mâni și ale elevilor seminariail

de

Aurel Popoviciu,

duhovnic-econom seminariail, instructor de cân-

tări bisericești și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidiece-

zan prin decisiul din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 Cor.

plus 50 fil. porto, recomandat.

Pășunat pentru oi

Biserica evanghelică-luterană din Agârbiciu-Egerbegy, comitatul Nagy-Küküllő, arândă pe calea licitației publice pășunatul pentru oi pe termenul dela 16 Octomvrie st. n. 1918 până la 30 Martie st. n. 1919. Licitația se va ține în 22 Septemvrie a. c. la 4 ore d. a. la casa parohială, unde se pot vedea și condițiunile.

(224) 1—2

Oficiul parohial.

QMSXYKZLMXVZ

nu înțelegem

pentru ce sânt frumoase unele dame; dar vom înțelege, îndată ce aflăm că întrebuințează pudră-Diana și cremă-Diana.

Prețurile:

Doză de probă. . . . 3— K

Doză mare 6— K

De vânzare pretutindeni!

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Frumoasa din Nor

și alte povești

E. Hodoș.

Prețul 2-50 cor. + porto 20 bani.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu,
: Nagyszeben, se află de vânzare :

Dr. Petru Șpan

conferență cetită la congresul învăță-

: : rilor gr.-or. români din Biharia : :

de

Nicolae Regman.

Prețul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

Potire, Discuri, Lingu-
rițe, Cădelnițe, Cruci și
: : : Cădelnițe : : :

se pot procura prin

Librăria Arhidiecezană.

În editura comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane, în traducere românească, făcută de dl. T. V. Păcățian a apărut

Evangelia ca bază a vieții,

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care carte sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: *Principiile fundamentale ale civilizației. Educarea voinței în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Sublimitatea evangheliei. Împărăția lui Dumnezeu.*

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu. Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 15 fileri porto postal.

Revânzătorilor li se dă 20% rabat.